

Beslutande organ
Kommunstyrelsen

Mottagare
Justitiedepartementet

Remissvar, Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (SOU 2025:87)

Sammanfattning

Trelleborgs kommun ställer sig huvudsakligen positiv till förslagen i betänkandet. Kommunen framför bland annat att de föreslagna förändringarna i korruptionslagstiftningen kan ha ett pedagogiskt värde och bidra till att lyfta fram korruptionslagstiftningens särskilda karaktär och skyddsintresse. Kommunen framför samtidigt att de straffrättsliga åtgärderna är en del av en större verktyglåda som behövs för att bekämpa korruption.

Gällande de föreslagna bestämmelserna om missbruk av offentlig anställning framför kommunen att en sådan bestämmelse kan väcka oro vid utövandet av offentlig tjänst eller offentligt uppdrag och skapa en rädsla för att göra fel samt att det inte heller går att utesluta att införandet av brottet kan leda till ett ökat antal polisanmälningar som utgörs av missnöjesyttringar utan substans.

Yttrande

Trelleborgs kommun lämnar följande yttrande:

Korruption är ett mångfacetterat fenomen som för att motverkas kräver en bred uppsättning av åtgärder från samhällets sida. Utredningen lyfter många viktiga aspekter, men det som är avgörande i kampen mot korruption är just det förebyggande arbetet som lyfts i förslaget. Detta är en fråga som är en grundpelare i arbetet för ett korruptionsfritt samhälle. Den straffrättsliga lagstiftningen har en central plats i arbetet med att motverka korruption eftersom både själva kriminaliseringen och upptäckt samt lagföring av brott har en förebyggande funktion. De straffrättsliga åtgärderna är en del av en större verktyglåda som behövs för att bekämpa korruption.

Föreslagna förändringar kan ha ett pedagogiskt värde och bidra till att lyfta fram korruptionslagstiftningens särskilda karaktär och skyddsintresse. Det

kan tydliggöra skyldigheten att iaktta saklighet och opartiskhet i all utövning av offentliga uppgifter. Det i sig kan vara brottsförebyggande. Det kan också bidra till arbetet mot den organiserade brottligheten, som använder sig av korruption och otillåten påverkan för att skaffa sig makt och inflytande. Det kan sammantaget leda till ett ökat förtroende för den offentliga verksamheten och stärka medborgarnas rättssäkerhet.

Det är positivt om det nya brottet missbruk av offentlig ställning täpper till hål i nuvarande strafflagstiftning och på det viset gör att rättsväsendet kan ingripa mot fler fall av korruption och otillåten påverkan.

För straffansvar för missbruk av offentlig ställning ska det krävas att gärningen syftar till att gärningsmannen eller någon annan får nytta av den lagstridiga åtgärden alternativt att någon missgynnas av den. Det ska alltså finnas ett avsiktsuppsåt. Det räcker inte att den som vidtar eller underlåter att vidta åtgärden bara saknar andra alternativ på grund av resursbrister eller drivs av en vilja att göra rätt i en pressad situation. Detta kan medföra bevissvårigheter och tillämpningsproblem. Exempelvis skulle en misstänkt gärningsperson genom en efterhandskonstruktion kunna motivera sitt handlande med att det på grund av resursbrister inte fanns andra alternativ eller att personen bara ville göra rätt i en pressad situation.

Även om syftet med föreslagen bestämmelse om missbruk av offentlig ställning inte är att kriminalisera rena felbedömningar, så går det inte att utesluta att en sådan bestämmelse kan väcka oro vid utövandet av offentlig tjänst eller offentligt uppdrag och skapa en rädsla för att göra fel.

Det går inte heller att utesluta att införandet av brottet kan leda till ett ökat antal polisanmälningar som utgörs av missnöjesyttringar utan substans, kopplat till enskildas missbelåtenhet när en myndighet agerat enligt lag. För den med offentlig tjänst eller uppdrag kan det uppfattas som besvärande, även om polisanmälan är uppenbart ogrundad.

Ett argument som lyfts fram mot ett utvidgat straffansvar är att det kan påverka möjligheten att rekrytera. Det föreslagna nya brottet missbruk av offentlig ställning täcker in ett område som inte redan är kriminaliserat, men det krävs ett avsiktsuppsåt och att lagstiftning medvetet inte följs. Det är därmed inte troligt att förslaget skulle ha den direkta påverkan att det skulle försvåra rekryteringen av nya kompetenta medarbetare. Det är inte heller sannolikt att skärpta straffskalor gör det. Snarast kan förslagen leda till ett ökat förtroende för den offentliga verksamheten, vilket inte bör försvåra rekrytering